

Utvärderingsrapport TEKNAT 2017/85

Masterprogrammet i Biologi, 2019

Bakgrund

Under 2019 utvärderades Masterprogrammet i Biologi. Utvärderingen gjordes enligt teknisk-naturvetenskapliga fakultetens modell för utvärderingar på grundnivå och avancerad nivå (TEKNAT 2017/85).

Metod och upplägg

Masterprogrammet i biologi, kandidatprogrammet i biologi/molekylärbiologi samt fristående kurser valde att använda bedömargruppsvarianten. Eftersom flera kurser är gemensamma för de tre utvärderingsenheterna valdes att nyttja en gemensam bedömargrupp.

Teknisk-naturvetenskapliga fakultetsnämndens arbetsutskott utsåg följande bedömargrupp:

Maria Essunger, Docent och lektor, Uppsala universitet (sammankallande)

Kristoffer Hylander, Professor, Stockholms universitet

Fabian Bergland, Student, Stockholms universitet

Bent Christensen, Lektor, Umeå universitet

Torbjörn Säll, Professor, Lunds universitet

Då det var ett stort antal kurser och många människor involverade som skulle behöva intervjuas bjöds det in till platsbesök som varade i tre dagar; 28-30 oktober 2019. Innan platsbesöket genomfördes hade bedömargruppen tillgång till tre självvärderingar (en för varje program samt en för fristående kurser), kursplaner, examinationstexter, målmatriser och andra relevanta dokument. I de tre självvärderingarna var det markerat de avsnitt som var gemensamma för de tre utvärderingsenheterna.

Efter besöken skrev bedömargruppen tre separata utlåtanden och när de programansvariga samt ämneskoordinatoren tagit del av dessa ordnades ett virtuellt möte med bedömargruppen för att stämma av och rätta till en del faktafel. Efter detta skickade bedömargruppen in den slutliga rapporten och sammanfattningen.

Denna rapport har sammanställts av programansvarig för masterprogrammet i biologi (hädanefter PA) efter diskussion med programansvarig för kandidatprogrammet i biologi/molekylärbiologi och från ämneskoordinatoren i biologi (hädanefter ÄK).

De viktigaste slutsatserna av utbildningen utifrån självvärdering och bedömarutlåtande

Bedömargruppen skriver: *Bedömargruppen anser att masterprogrammet med sina nio inriktningar håller en hög nivå och de nio specialiseringarna ger studenterna möjlighet till specialisering i ett brett spektrum av biologins många delområden. Vi finner att det är två faktorer som framför allt ligger till grund för den allmänt goda kvaliteten. Dels att det vid ämnesinstitutionerna bedrivs aktiv forskning*

på hög internationell nivå, dels att IBG utgör en organisation som effektivt koordinerar programmen och med olika fortlöpande arrangemang som lärarmöten har lyckats att engagera många av forskningsinstitutionernas personal att engagerat medverka i utbildningen. Det senare är mycket viktigt eftersom närvaron av framgångsrik forskning inte är någon garanti för att motsvarande utbildning är bra.

Bedömargruppen sammanfattade följande styrkor och utvecklingsområden för utbildningen.

Styrkor

- Masterutbildningen, med sina nio olika inriktningar representerar en stor bredd av den biologiska vetenskapen
- Att det finns en uttalad ambition inom lärarkåren att masterutbildningen skall bygga vidare på och utveckla den kompetens som erhållits under kandidatutbildningen, vare sig den skett i Uppsala eller inte.
- Arbetet med målmatriser som ett instrument för fortlöpande progressions- och måluppfyllnads-arbete.
- Att den studiesociala infrastrukturen som koordineras av IBG men effektueras också av forskningsinstitutionerna väsentligen fungerar väl. Studenterna var tydligt nöjda.
- De flesta lärare är aktiva forskare som ofta är framstående inom sina respektive områden vilket är ett av skälen till att masterutbildningen allmänt håller hög kvalitet. Vidare har lärarkåren generellt en gedigen pedagogisk grund.
- Det pedagogiska och ämnesdidaktiska arbetet som utträttas både vid institutionerna och sektionerna är ambitiöst och tycks vara välfungerande (även om det frivilliga deltagandet skapar en ojämn nivå i lärarlaget då långt ifrån alla deltar...).
- Både lokaler och studieplatser är väl organiserade och utrustade.
- Jämställdhets- och lika villkorsperspektiv behandlas vid olika tillfällen för lärarna och för studenterna vid introduktionskursen. Detta är gott men otillräckligt då ett genusperspektiv bör genomsyra all utbildning (jfr t ex senaste regleringsbrevet för UU 2020).

Svagheter/utvecklingsområden

1. Måluppfyllelsen för Erasmus-Mundus, NABIS samt Genetisk och molekylär växtbiologi bör analyseras vidare. Materialet som bedömargruppen fått tillgång till möjliggör inte en fullständig analys av måluppfyllelsen på dessa inriktningar.
2. Ovan påpekades det positiva med målmatrisarbetet. Dock är en översyn av målmatrisen allmänt motiverad. För det första bör en översyn ske i hur hög grad brister som framgår av målmatrisen i den form den har nu faktiskt är verkliga brister och inte bara ofullständig information.
3. Det kan finnas en risk att det blir en uppdelning mellan forskande och undervisande personal eftersom konkurrensen om forskningsmedel är väldigt hög. Det är viktigt att de berörda institutionerna slår vakt om att alla biträdande lektorer, forskarassistenter, lektorer och professorer med en aktiv forskning också har en aktiv lärarroll och engageras även i styrning och utveckling av undervisningen.
4. Jämställdhets- och lika villkorsperspektiv behandlas punktvis snarare än att vara integrerade i undervisningen generellt vid den biologiska sektionen.
5. Även om det fungerar nu är vissa kurser och undervisningsområden mer sårbara eftersom det är enbart en eller få lärare som kan undervisa på den/de kurserna p.g.a. specifik ämnesmässig kompetens. Därför föreslår vi lärarlag eller dubbelt kursledarskap så att man säkerställer en robusthet och kontinuitet.
6. Fortsätt på den inslagna vägen när det gäller kursvärdering och kursutvärdering. Det är bra att hålla kursrapporterna enkla. Det är viktigare att få in något från varje

kurs än att utvärderingarna är mycket omfattande. Det viktiga är att ha en dialog och fora för att följa upp utvecklingsarbetet.

7. Det finns en risk att det tar mycket tid att skriva verksamhetsberättelser och verksamhetsplaner för att skicka "uppåt" i hierarkin. Detta arbete bör inte få för stora proportioner så att tid tas från det kontinuerliga utvecklingsarbetet på institutionerna.

Kommentar

I tabellen ovan listas sju svagheter och förslag som bedömargruppen i sitt utlåtande ansåg extra viktiga och som nämns i deras tvåsidiga sammanfattning. Dessa kommenteras nedan. I det längre dokumentet finns dock fler förslag på kvalitetshöjande åtgärder som kommer att diskuteras i programrådet för masterprogrammet i biologi. Det är framförallt två förslag, mer omfattande, som dels gäller en översyn av kursplanerna och hur kursmålen relaterar till de befintliga skrivningarna, dels ett förslag om att undersöka överlapp och progression inom inriktningarna. Det senare av dessa förslag är redan ett rullande, pågående arbete, där fokus just nu ligger på inriktningarna *Cell- och molekyllärobiologi* samt *Mikrobiologi och immunologi*.

En annan mycket viktig punkt gäller internationalisering. Bedömargruppen föreslår som en kvalitetshöjande åtgärd *att mycket av arbetet kring internationalisering formaliseras så att hög kvalitet vad gäller internationalisering garanteras genomgående i undervisningen och inte blir person- eller kursberoende*. De föreslår ... *införa och integrera fler moment som stärker både studenters och lärares interkulturella kompetens med kunskapsinnehållet*. Detta är något som PA och programrådet anser mycket viktigt men där vi skulle behöva fakultetens hjälp. Hur kan vi utbilda våra lärare i interkulturell kompetens?

Planerade åtgärder och utvecklingsinsatser

Förslag från bedömargruppen	Kommentarer och förslag till åtgärder	Beräknad färdig & ansvarig PA: programansvarig ÄK: ämneskoordinator för biologi
1.	Erasmus-Mundus (=MEME)-inriktningen kommer att vara ett eget program så måluppfyllelse kommer att analyseras av ett nytt programråd. Analysen av måluppfyllelse för NABIS och GMPS kommer att genomföras genom att analysera de ingående kursplanerna från universitet utanför UU.	Hösten 2020, PA för MEME, maj 2020, PA för övriga
2.	Arbetet med målmatrisen utfördes av PA som följer: Samtliga kursplaner inom masterprogrammet i biologi (de som läses vid UU) studerades och för varje lärmål (under rubriken MÅL) noterades vilket av de nationella målen som texten ansågs motsvara. Bedömningen var mycket restriktiv, härav kommentaren från bedömargruppen. Till exempel målet "brett kunnande inom området" noterades inte i	

	någon kurs alls med tanken att detta är något man uppnår genom att ha gått färdigt masterutbildningen. Under övriga rubriker (INNEHÅLL, UNDERVISNING, EXAMINATION) noterades (genom understrykningar) ord eller uttryck som indikerar etik, yrkesanknytning utanför akademien, internationella perspektiv samt examinationsformer för att få en uppfattning om dessas innehåll i kurserna.	
3.	För detta behövs ett kontinuerligt arbete, som behöver koordineras över hela biologifältet. PA föreslår därför för sektionsdekan i biologi samt prefekter att ta upp detta till diskussion i Biologirådet.	31 mars 2020, PA, i förlängningen anställningsberedningen
4.	Att göra likavillkorsaspekten mer integrerad i undervisningen (aspekten identifierades förutom för masterprogrammet i biologi även för kandidatprogrammet i biologi/molekylärbiologi samt för fristående kurser) kräver en långsiktig strategi och engagemang. ÄK föreslår därför för prefekt IBG att 1) ta fram ett strategidokument för detta och 2) utse en ansvarig person (förslagsvis studierektor) för att lyfta aspekten i tillämpliga sammanhang.	Maj 2020, ÄK
5.	Införa lärarlag på de kurser där detta idag saknas. PA föreslår till ÄK (sammankallande) att ta upp detta till diskussion i studierektorsrådet.	Hösten 2020, PA
6.	Fortsatt verka för biologins kortare version av kursrapport. Det finns inom fakulteten en vilja att samordna så att kursrapporterna ska ha samma format över hela fakulteten. PA uppmanar biologins ledamöter att motverka detta så att biologin kan hålla fast vid den modell som alltså av bedömargruppen ansågs vara bra och vettig. PA kommer (med hjälp av programrådet) också att fortsätta uppmana kursledare att hålla kursvärderingarna korta.	Kontinuerligt arbete och ett gemensamt ansvar för biologins ledamöter i olika nämnder, ÄK. PA och P-rådet
7.	Rekommendera kommande PA att ha ett aktivt dokument (årlig verksamhetsrapport) under året som fylls i efter hand. Uppmana Prodekan för utbildning samt N (ordföranden i Naturvetenskapliga utbildningsnämnden) att endast önska information från PA och institutionerna som verkligen behövs i arbetet med att utveckla våra utbildningar. Man bör göra en nytta-kostnadsanalys. Samtidigt ska det nämnas att PA har mött förståelse från exempelvis ordföranden i naturvetenskapliga utbildningsnämnden och har t.ex. undantagits vissa arbetsuppgifter under arbetet med denna utvärdering.	Våren 2020, PA

Nämndens kommentar och slutsats

Fakultetsnämnden konstaterar att utvärderingen har skett i enlighet med modellen. Panelen anser i stora drag att programmet är av hög kvalitet. Som utvecklingsområden nämns arbetet med kursmål och interkulturell kompetens. Panelens förbättringsförslag bemöts på ett bra sätt med angivna planerade åtgärder.

Fakultetsnämnden finner att inget behov av särskild uppföljning föreligger.